

ZAKON

O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST BANKE POŠTANSKA ŠTEDIONICA, AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD, ZA IZMIRIVANJE OBAVEZA AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA ŽELEZNIČKI PREVOZ PUTNIKA „SRBIJAVOZ” BEOGRAD, PO OSNOVU UGOVORA O DUGOROČNOM KREDITU RADI SPROVOĐENJA PROJEKTA NABAVKE 30 NOVIH ELEKTROMOTORNIH VOZOVA ZA GRADSKO-PRIGRADSKI ŽELEZNIČKI SISTEM

Član 1.

Republika Srbija preuzima obavezu da kao garant izmiri obaveze Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz” Beograd (u daljem tekstu: Zajmoprimac), po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu br. 200083000000100632, zaključenog između Zajmoprimca i Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd, dana 11. maja 2026. godine (u daljem tekstu: Ugovor o dugoročnom kreditu), u iznosu koji ne može biti veći od 5.500.000.000,00 dinara (slovima: pet milijardi pet stotina miliona dinara), uvećanog za nominalnu kamatnu stopu koja je varijabilna i iznosi jednomesečni BELIBOR, plus kamatna marža koja iznosi 1,90% na godišnjem nivou i prateće troškove zaduživanja.

Član 2.

Garanciju iz člana 1. ovog zakona Republika Srbija izdaje u korist Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd, na ime obaveza iz Ugovora o dugoročnom kreditu.

Član 3.

Republika Srbija (u daljem tekstu: Garant) ovim neopozivo, bezuslovno, bez prigovora i na prvi poziv garantuje da će izmiriti dug Zajmoprimca prema Banci Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd (u daljem tekstu: Banka), odnosno svih plativih iznosa o njihovom dospeću, u svemu na način i u skladu sa uslovima iz Ugovora o dugoročnom kreditu, sa rokom važnosti koji će biti duži za mesec dana od roka dospeća kredita, čime se stvara obaveza otplate duga nastalog po osnovu date garancije da plati dospelu, a neizmirenu obavezu, ukoliko Zajmoprimac ne izvrši tu svoju obavezu blagovremeno, u skladu sa Ugovorom o dugoročnom kreditu sa Bankom.

Ukoliko Garant ne izvrši svoje obaveze, u roku iz stava 1. ovog člana, Banka će imati pravo da proglasi dospelim sve iznose koji su plativi u skladu sa odredbama Ugovora o dugoročnom kreditu.

U slučaju aktiviranja garancije iz člana 1. ovog zakona, Banka će imati pravo da od Garanta naplati iznos svojih dospelih, a neizmirenih potraživanja. Garant se obavezuje da će obezbediti u budžetu za odgovarajuću fiskalnu godinu, sredstva neophodna za izvršavanje preuzetih obaveza po ovoj garanciji.

Član 4.

Otplatu kredita vrši Zajmoprimac prema Banci u dinarima, a sve u skladu sa odredbama Ugovora o dugoročnom kreditu.

Sredstva za otplatu kredita obezbediće Zajmoprimac iz sopstvenih prihoda.

Zajmoprimac je dužan da sredstva za otplatu kredita obezbeđuje prema planu otplate, u iznosu koji uključuje glavnice, obračunatu kamatu i prateće troškove zaduživanja.

Član 5.

Ako po osnovu garancije iz člana 1. ovog zakona Garant izvrši obavezu umesto Zajmoprimca, Garant će od Zajmoprimca imati pravo na povraćaj glavnice, kamate, pratećih troškova zaduživanja i svih pratećih troškova koji nastanu zbog neizvršenja, odnosno neblagovremenog izvršenja obaveze, kao i svih drugih troškova koji mogu nastati u vezi sa izvršavanjem obaveza umesto Zajmoprimca, do visine iznosa izmirene obaveze, kao i pravo da od Zajmoprimca naplati obračunatu zakonsku zateznu kamatu. Garant svoje pravo povraćaja od Zajmoprimca neće ostvarivati pre potpunog namirenja potraživanja od strane Banke, niti će postupati protivno njihovim interesima.

Pravo na povraćaj sredstava iz stava 1. ovog člana Garant će ostvariti tako što će inicirati naplatu sa računa Zajmoprimca na osnovu ovlašćenja dobijenog od Zajmoprimca ili drugih instrumenata obezbeđenja, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet.

Član 6.

Sredstva zajma koja su Zajmoprimcu stavljena na raspolaganje na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu za koje se izdaje garancija po ovom zakonu uplatiće se na namenski račun Zajmoprimca koji će se otvoriti kod Narodne banke Srbije, nakon stupanja na snagu ovog zakona. Sredstva sa računa koristiće se za plaćanje obaveza Zajmoprimca samo uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 15. Ustava Republike Srbije, prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom. Istovremeno član 16. Zakona o javnom dugu („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 i 149/20) propisuje da Republika može dati garanciju za izmirenje duga javnih preduzeća čiji je osnivač.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd (u daljem tekstu: Zajmodavac) po zaduženju Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz” Beograd (u daljem tekstu: Zajmoprimac) sadržani su u članu 16. stav 4. Zakona o javnom dugu, odnosno u Ugovoru o dugoročnom kreditu između Zajmodavaca i Zajmoprimaca u iznosu do 5.500.000.000,00 dinara (slovima: pet milijardi pet stotina miliona dinara), radi sprovođenja Projekta nabavke 30 novih elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem.

U Ugovoru o dugoročnom kreditu, povlačenje sredstava kredita u iznosu do 5.500.000.000,00 dinara (slovima: pet milijardi pet stotina miliona dinara), uslovljeno je davanjem garancije Republike Srbije (u daljem tekstu: Garant), odnosno stupanjem na snagu zakona o davanju garancije Republike Srbije.

Garant neopozivo, bezuslovno i na prvi poziv garantuje, kao primarni dužnik uredno i blagovremeno plaćanje svakog i svih iznosa dospelih za plaćanje po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu, kao i blagovremeno izvršavanje svih ostalih obaveza Zajmoprimca, a u skladu sa ugovorom. Ukoliko Garant oformi novo pravno lice koje bi nastavilo operativno poslovanje Zajmoprimca, Garant je u obavezi da preduzme sve radnje sa ciljem da omogući, između ostalog, da novo pravno lice pristupi dugu i preuzme obaveze otplate odobrenih kredita.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2026. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 108/25) predviđeno je davanje garancije Republike Srbije poslovnim bankama za Akcionarsko društvo za železnički prevoz putnika „Srbijavoz” Beograd radi sprovođenja Projekta nabavke 30 novih elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem, u iznosu do 315.000.000 evra.

Železnički saobraćaj predstavlja jedan od ključnih stubova održivog razvoja, mobilnosti stanovništva i funkcionalnosti urbanih i prigradskih sistema prevoza, posebno u kontekstu daljeg razvoja Republike Srbije kao regionalnog i međunarodnog saobraćajnog čvorišta.

Postojeći vozni park elektromotornih vozova koji se koristi gradsko-prigradskom železničkom sistemu Republike Srbije u značajnoj meri je tehnički i eksploataciono zastareo. Većina raspoloživih vozova je starosti više decenija, sa ograničenim tehničkim mogućnostima, povećanim rizikom od kvarova i smanjenim nivoom pouzdanosti u svakodnevnom saobraćaju. Učestali tehnički otkazi, zastoji u saobraćaju, kao i pojava vanrednih događaja, uključujući i iskliznuća, ukazuju na to da postojeći vozni park više ne može u potpunosti da odgovori zahtevima stanovništva u pogledu kapaciteta, ali i bezbednosti, pouzdanosti i sigurnosti.

Dodatno, tehnička ograničenja postojećih vozova onemogućavaju njihovu adekvatnu upotrebu u uslovima povećanog intenziteta saobraćaja, kao i u okviru planiranih velikih međunarodnih događaja, uključujući EHRO 2027, za koji se očekuje značajno povećanje broja putnika, kako domaćih tako i inostranih. Za potrebe EHRO-a neophodno je obezbediti moderan, pouzdan, bezbedan i tehnički usklađen

železnički sistem, sposoban da obezbedi visok nivo usluge, redovnost saobraćaja i interoperabilnost sa postojećom infrastrukturom.

U tom kontekstu, nabavka 30 novih elektromotornih vozova predstavlja neophodnu i strateški opravdanu meru, usmerenu ka povećanju bezbednosti železničkog saobraćaja, unapređenju pouzdanosti i redovnosti prevoza, smanjenju operativnih i održavačkih troškova, usklađivanju sa savremenim tehničkim i evropskim standardima, obezbeđivanju adekvatnog kapaciteta za EHRO 2027 i budući razvoj gradsko-prigradskog sistema.

Okvirni protokol o finansijskoj i tehničkoj saradnji zaključen je dana 3. novembra 2022. godine između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Španije u oblasti infrastrukturnih projekata („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, br. 6/22 i 7/24 - autentično tumačenje), koji je stupio na snagu 31. jula 2024. godine usvajanjem Zakona o potvrđivanju Okvirnog protokola o finansijskoj i tehničkoj saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Španije u oblasti infrastrukturnih projekata (u daljem tekstu: Okvirni protokol). Navedenim okvirnim protokolom stvoreni su uslovi za realizaciju infrastrukturnih projekata od posebnog značaja, uključujući modernizaciju železničkog sektora i nabavku novih savremenih železničkih vozila.

Na osnovu potpisanog Okvirnog protokola, dana 22. januara 2026. godine Odlukom Vlade 05 Broj: 02-538/2026 obrazovana je Radna grupa za vođenje pregovora u vezi sa zaključivanjem Komercijalnog ugovora, analizom ponude i sprovođenjem postupka nabavke za isporuku 30 elektromotornih vozova (EMV) za gradsko-prigradski železnički sistem, sa isporučiocem Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, S.A, Španija, a kojom predsedava gospodin Milan Petrović, vršilac dužnosti pomoćnika ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

U skladu sa postignutim dogovorima, Vlada je donela 5. marta 2026. godine Zaključak 05 Broj: 48-2050/2026-1, kojim se saglasila da se primenom Okvirnog protokola pristupi isporuci 30 novih elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem i kojim je prihvatila Izveštaj o pregovorima Radne grupe za vođenje pregovora u vezi sa zaključenjem Komercijalnog ugovora, analizom ponude i sprovođenjem postupka nabavke za isporuku 30 elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem sa isporučiocem Construcciones u Auxiliar de Ferrocarriles, S.A., Španija.

Na osnovu iznetog, istog dana Skupština „Srbijavoz” a.d. donela je Odluku Broj: 5/2026-259-135 kojom se na osnovu Zaključka Vlade 05 Broj: 48-2050/2026-1 od 5. marta 2026. godine prihvata tekst Komercijalnog ugovora za isporuku 30 novih elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem koji je „Srbijavoz” a.d. zaključila sa isporučiocem Construcciones u Auxiliar de Ferrocarriles, S.A., iz Španije (u daljem tekst: Isporučilac) dana 19. marta 2026. godine.

U skladu sa prihvaćenom ponudom Isporučioca, isporuka prvog elektromotornih vozova biće 43 mesec, a isporuka poslednjih elektromotornih vozova biće 58 meseci od datuma avansnog plaćanja.

Komercijalni ugovor, kao i poseban Ugovor za održavanje elektromotornih vozova nakon garantnog perioda (u trajanju od osam godina) u iznosu od 310.441.168,00 evra, biće finansirani iz sredstava zajmova. Planirana je struktura finansiranja putem eksportnog kredita sa pokrićem španske agencije CESCE, pri čemu se, u skladu sa OECD pravilima, do 85% vrednosti ugovora finansira iz sredstva eksportnog kredita, dok se preostalih 15% obezbeđuje iz sopstvenih izvora (odnosno komercijalnog kredita) „Srbijavoz” a.d.

Skupština Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz”, Beograd, donela je dana 29. aprila 2026. godine, Odluku Broj: 5/2026-268-138, kojim se prihvata tekst Ugovora o dugoročnom kreditu koji će Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz”, Beograd, zaključiti nakon prihvatanja od strane Vlade, za finansiranje 15% vrednosti Komercijalnog ugovora za isporuku 30 novih

elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem, kao i davanje saglasnosti vršioca dužnosti generalnog direktora da potpiše navedeni ugovor.

Vlada je dana 7. maja 2026. godine donela Zaključak 05 Broj: 420-4403/2026-1, kojim je utvrdila Osnovu za davanje garancije Republike Srbije u korist Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd, za izmirivanje obaveza Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz” Beograd, po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu radi sprovođenja Projekta nabavke 30 novih elektromotornih vozova za gradsko-prigradski železnički sistem i prihvatila ugovor o dugoročnom kreditu između Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd i Akcionarskog društva za železnički prevoz putnika „Srbijavoz” Beograd.

Prema odredbama Ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu do 5.500.000.000,00 dinara između „Srbijavoz” a.d. kao Korisnika kredita i Banke Poštanska štedionica, akcionarsko društvo Beograd predviđeni su sledeći finansijski uslovi:

- kamatna marža iznosi 1,90% + jednomesečni BELIBOR;
- period raspoloživosti kredita je 180 dana, od dana donošenja zakona o davanju garancije;
- povlačenje kredita u jednoj ili više tranši;
- rok vraćanja do 120 meseci od dana puštanja kredita u tečaj;
- period počeka je 12 meseci od dana puštanja kredita u tečaj;
- naknada za realizaciju kredita iznosi 0,35% od iznosa kredita, jednokratno unapred;
- otplata kredita u 108 jednakih mesečnih rata, nakon isteka perioda počeka.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. Predloga zakona predviđa se preuzimanje obaveze Garanta da izmiri obaveze Zajmoprimca po zaduženju kod Zajmodavca, u iznosu koji ne može biti veći od 5.500.000.000,00 dinara.

Odredbom člana 2. Predloga zakona predviđa se da garanciju iz člana 1. ovog zakona, Garant daje Zajmodavcu na ime obaveze iz zaključenog Ugovora o dugoročnom kreditu.

Odredbom člana 3. Predloga zakona predviđaju se pitanja koja se odnose na obaveze Garanta.

Odredbom člana 4. Predloga zakona predviđaju se pitanja koja se odnose na obaveze Zajmoprimca.

Odredbom člana 5. Predloga zakona predviđa se regresno pravo Garanta, ako po osnovu izdate garancije izvrši obavezu umesto Zajmoprimca, kao korisnika kredita.

Odredbom člana 6. Predloga zakona predviđa se otvaranje namenskog računa kod Narodne banke Srbije za plaćanje obaveza Zajmoprimca uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Odredbom člana 7. Predloga zakona predviđa se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđivaće se sredstva u budžetu Republike Srbije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo Finansija

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST BANKE POŠTANSKA ŠTEDIONICA, AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD, ZA IZMIRIVANJE OBAVEZA AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA ŽELEZNIČKI PREVOZ PUTNIKA „SRBIAVOZ” BEOGRAD, PO OSNOVU UGOVORA O DUGOROČNOM KREDITU RADI SPROVOĐENJA PROJEKTA NABAVKE 30 NOVIH ELEKTROMOTORNIH VOZOVA ZA GRADSKO-PRIGRADSKI ŽELEZNIČKI SISTEM

DRAFT LAW ON THE PROVISION OF A GUARANTEE BY THE REPUBLIC OF SERBIA IN FAVOR OF BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA, AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD FOR THE SETTLEMENT OF THE OBLIGATIONS OF THE JOINT STOCK COMPANY FOR RAILWAY PASSENGER TRANSPORT "SRBIAVOZ" BELGRADE, ON THE BASIS OF A LONG-TERM LOAN AGREEMENT FOR THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE PROCUREMENT OF 30 NEW ELECTRIC TRAIN TRANSPORTERS FOR THE URBAN-SUBURBAN RAILWAY SYSTEM

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
Ne postoje relevantne odredbe Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
Nije potreban prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Ne postoje odredbe na osnovu kojih je potrebno oceniti ispunjenost obaveze

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Ne postoje navedene odredbe

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenost sa njima,
Ne postoje odredbe primarnih izvora prava Evropske unije

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Ne postoje sekundarni izvori prava Evropske unije

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
Ne postoje ostali izvori prava Evropske unije

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
Ne postoje navedeni razlozi

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima
Evropske unije
Nije potreban rok za usklađivanje

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizlazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi EU sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
Ne postoji navedeni izvori prava Evropske unije

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
Nije

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Polazeći od normativnog sadržaja predmetnog Predloga zakona nije potrebno obaviti konsultacije sa Evropskom Komisijom i drugim stručnim telima Evropske unije.